

TẬP ĐỌC
NGHĨA THẦY TRÒ

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Biết đọc lưu loát, diễn cảm cả bài ; giọng nhẹ nhàng, trang trọng.
2. Hiểu các từ ngữ, câu, đoạn trong bài, diễn biến của câu chuyện.

Hiểu ý nghĩa bài : Ca ngợi truyền thống tôn sư trọng đạo của nhân dân ta, nhắc nhở mọi người cần giữ gìn và phát huy truyền thống tốt đẹp đó.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

tranh minh hoạ bài đọc trong SGK.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ

HS đọc thuộc lòng bài thơ *Cửa sông*, trả lời các câu hỏi về bài đọc.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

Hiếu học, tôn sư trọng đạo là truyền thống tốt đẹp mà dân tộc ta từ ngàn xưa luôn vun đắp, giữ gìn. Bài học hôm nay sẽ giúp các em biết thêm một nghĩa cử đẹp của truyền thống tôn sư trọng đạo.

2. Hướng dẫn HS luyện đọc và tìm hiểu bài

a) Luyện đọc

– Một hoặc hai HS khá, giỏi (tiếp nối nhau) đọc bài văn.

– Từng tốp 3 HS tiếp nối nhau luyện đọc từng đoạn văn (2 – 3 lượt). Có thể chia bài làm 3 đoạn : đoạn 1 (từ đầu đến *mang ơn rất nặng*), đoạn 2 (tiếp theo đến *đem tất cả môn sinh đến tạ ơn thầy*), đoạn 3 (phần còn lại). GV kết hợp uốn nắn HS về cách đọc, cách phát âm ; giúp HS tìm hiểu nghĩa các từ ngữ được chú giải sau bài (môn sinh, sập, tạ,...).

– HS luyện đọc theo cặp.

– Một, hai HS đọc lại cả bài.

– GV đọc diễn cảm toàn bài – giọng nhẹ nhàng, trang trọng. Lời thầy giáo Chu nói với học trò – ôn tồn, thân mật ; nói với cụ đồ già – kính cẩn.

b) Tìm hiểu bài

* *Gợi ý trả lời các câu hỏi :*

HS đọc thầm đoạn 1, trả lời lần lượt từng ý sau :

– *Các môn sinh của cụ giáo Chu đến nhà thầy để làm gì ?* (Các môn sinh đến nhà cụ giáo Chu để mừng thọ thầy ; thể hiện lòng yêu quý, kính trọng thầy – người đã dạy dỗ, dìu dắt họ trưởng thành.)

– *Tìm những chi tiết cho thấy học trò rất tôn kính cụ giáo Chu.* (Từ sáng sớm, các môn sinh đã tề tựu trước sân nhà thầy giáo Chu để mừng thọ thầy. Họ dâng biểu thầy những cuốn sách quý. Khi nghe thầy bảo cùng với thầy "tới thăm một người mà thầy mang ơn rất nặng", họ "đồng thanh dạ ran", cùng theo sau thầy.)

– *Tình cảm của cụ giáo Chu đối với người thầy đã dạy cho cụ từ thuở học vỡ lòng như thế nào ? Tìm những chi tiết biểu hiện tình cảm đó. (Thầy giáo Chu rất tôn kính cụ đồ đã dạy thầy từ thuở vỡ lòng. Những chi tiết biểu hiện sự tôn kính đó : Thấy mời học trò cùng tới thăm một người mà thầy mang ơn rất nặng. / Thấy chấp tay cung kính vái cụ đồ. / Thấy cung kính thưa với cụ : "Lạy thầy ! Hôm nay con đem tất cả các môn sinh đến tạ ơn thầy".)*

– *Những thành ngữ, tục ngữ nào nói lên bài học mà các môn sinh nhận được trong ngày mừng thọ cụ giáo Chu ? (Tiên học lễ, hậu học văn ; Uống nước nhớ nguồn ; Tôn sư trọng đạo ; Nhất tị vi sư, bán tị vi sư.)*

– *Để HS trả lời đúng câu hỏi 3, GV giúp các em hiểu nghĩa các thành ngữ : Tiên học lễ, hậu học văn (trước hết phải học lễ phép ; sau mới học chữ, học văn hoá) ; tôn sư trọng đạo (tôn kính thầy giáo, trọng đạo học.)*

– *HS phát biểu. Câu trả lời đúng là : Uống nước nhớ nguồn ; Tôn sư trọng đạo ; Nhất tị vi sư, bán tị vi sư.*

– *GV : Em biết thêm thành ngữ, tục ngữ, ca dao hay khẩu hiệu nào có nội dung tương tự ? (Không thấy đổ mà làm nên ; Muốn sang thì bắc cầu kiều, Muốn con hay chữ thì yêu lấy thầy ; Kính thầy yêu bạn ; Cơm cha, áo mẹ, chữ thầy, Làm sao cho bỏ những ngày ước ao,...)*

– *GV : Truyền thống tôn sư trọng đạo được mọi thế hệ người Việt Nam giữ gìn, bồi đắp và nâng cao. Người thầy giáo và nghề dạy học luôn được xã hội tôn vinh.*

c) Đọc diễn cảm

– *Ba HS tiếp nối nhau đọc diễn cảm bài văn. GV hướng dẫn HS đọc thể hiện đúng nội dung từng đoạn theo gợi ý ở mục 2a.*

– *GV hướng dẫn HS cả lớp đọc diễn cảm một đoạn văn. Có thể chọn đoạn sau :*

Từ sáng sớm, các môn sinh đã tề tựu / trước sân nhà cụ giáo Chu / để mừng thọ thầy. Cụ giáo đội khăn ngay ngắn, mặc áo dài thâm / ngồi trên sập. Máy học trò cũ từ xa về / dâng biểu thầy những cuốn sách quý. Cụ giáo hỏi thăm công việc của từng người, bảo ban các học trò nhỏ, rồi nói :

– Thấy cảm ơn các anh. Bây giờ, nhân có đông đủ môn sinh, thầy muốn mời tất cả các anh / theo thầy tới thăm một người / mà thầy mang ơn rất nặng.

Các môn sinh đồng thanh dạ ran.

3. Củng cố, dặn dò

– *HS nhắc lại ý nghĩa của bài văn.*

– *GV nhận xét tiết học. Yêu cầu HS về nhà tìm các truyện kể nói về tình thầy trò, truyền thống tôn sư trọng đạo của dân tộc Việt Nam.*